GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Aan de leden van de gemeenteraad
Vijfheerenlanden

Ons kenmerk : 275078

Onderwerp : Aangepaste beantwoording schriftelijke vragen inzake raads- en collegeleden op stembureaus
Portefeuillehouder: S. Fröhlich

Datum : 31 maart 2021

Beste leden van de raad,

Onderstaand vindt u de vragen, die op 11 maart jl. zijn gesteld door de fractie van SGP over raads- en collegeleden op stembureaus, en het antwoord van het college van burgemeester en wethouders.

Al sinds jaar en dag nemen raads- en collegeleden zitting op stembureaus bij verkiezingen.
Persoonlijk heb ik vanaf 1982 tot 2018 geen verkiezing gemist. Niet alleen ik, maar veel collega's maakten hier door de jaren heen gebruik van.
In de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik werd verschillend omgegaan met deelname van raads- en collegeleden op stembureaus.

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van november 2018 is besloten dat geen raads- en collegeleden meer zitting mogen hebben op stembureaus wegens 'politieke gekleurdheid'.
Dit is voor deze verkiezing toen ook naar de raadsleden gecommuniceerd en naar ik aanneem ook naar de toenmalige collegeleden. Ook bij de provinciale verkiezingen het jaar daarna hebben geen raads- en collegeleden zitting gehad op een stembureau.

Ik was dan ook verbaasd toen ik vernam dat voor de aanstaande landelijke verkiezingen dit wel het geval blijkt te worden. Naar mijn informatie is er in ieder geval een wethouder ingeroosterd.
Als raadsleden weten wij niet beter dat wij niet meer in aanmerking komen voor zitting op een stembureau wegens 'politieke gekleurdheid'. Ik ga er vanuit dat dit ook geldt voor collegeleden.
Dit even los van het feit dat nu i.v.m. Corona ook een leeftijdsgrens van 70 jaar geldt.

Ik heb hier de volgende vragen over:

1. **Bij navraag blijkt dat er een criteria wordt gehanteerd dat raads- en collegeleden wel op een stembureau mogen zitten als ze niet op een lijst staan. Waarom is dit niet gecommuniceerd naar de raadsleden?**
   Antwoord:
   In 2018 was de gemeente Leerdam als gemeente met de meeste inwoners verantwoordelijk voor de organisatie van de herindelingsverkiezing. Door de gemeente Leerdam is besloten bij deze herindelingsverkiezing geen zittende gemeenteraads- en collegeleden als kandidaten op een lijst op een stembureau in te zetten. Dit om elke schijn van partijdigheid te vermijden. In het besluit is tevens aangegeven dat doorwerking naar andere verkiezingen alleen ziet op kandidaten op een lijst.
   Door de gemeente Vijfheerenlanden is voor de verkiezing van de Tweede Kamer gewerkt met:
   - het ledenbestand van de herindelingsverkiezing;
   - dit bestand is aangevuld met leden vanuit latere verkiezingen;
   - dit bestand is aangevuld met een bestand met stembureauleden uit de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik voor voldoende bezetting op de stembureaus vanwege de diverse maatregelen tegen verspreiding van het coronavirus, het proces voor vervroegd stemmen en stemmen per brief;
   - een aangevuld met spontane aanmeldingen;
   - hierbij is gelet op de leeftijdsgrens van 70 jaar en bij deze Tweede Kamerverkiezing is niet gelet op politieke betrokkenheid in Vijfheerenlanden.

   Wethouder Verweij stond in het bestand van de voormalige gemeente Vianen en is door het verkiezingsteam benaderd voor een functie op een stembureau. Daarop heeft hij gereageerd. Er is geen sprake van een spontane aanmelding door wethouder Verweij.

2. **Is het beleid om geen raads- en collegeleden zitting te laten nemen op stembureaus (wegens politieke gekleurdheid) na de provinciale verkiezingen van 20 maart 2019 gewijzigd?**
   Antwoord:
   Het beleid (hoofdzakelijk) gericht op een gemeenteraadsverkiezing is sindsdien niet gewijzigd.

3. **Vindt het college ook niet dat voor de zuiverheid en integriteit het beter is dat alle raads- en collegeleden dezelfde kansen moeten hebben om zitting te kunnen nemen op een stembureau?**
   Antwoord:
   Er is en wordt, gelet op de afgesproken handelwijze, geen verschil gemaakt voor raads- en collegeleden, waardoor zij gelijke kansen hebben.

4. **Kan het college toezeggen de raad duidelijk te informeren wat de regels zijn om als raadslid zitting te kunnen nemen op een stembureau en aan te geven of er verschil kan zijn per stemming? (landelijk, provinciaal, Europees of plaatselijk)**
   Antwoord:
   De gemeenteraad wordt voor komende gemeenteraadsverkiezing op 16 maart 2022 bijtijds geïnformeerd over onder andere de regels om stembureauleden in te zetten. De afspraken die golden voor de herindelingsverkiezing worden te zijner tijd opnieuw bezien. Het is daarbij goed denkbaar dat er verschil tussen de gemeenteraads- en de andere verkiezingen blijft bestaan.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

Signed By: n.van.ameijde@vijfheerenlanden.nl
31/03/2021 10:21:47 CEST
ID: 6ae375df-10ac-407e-84af-f06411ca1398
Auth: Consent

N. (Nanette) van Ameijde-Poortman

de burgemeester,

Signed By: s.frohlich@vijfheerenlanden.nl
31/03/2021 10:22:11 CEST
ID: 6ae375df-10ac-407e-84af-f06411ca1398
Auth: Consent

S. (Sjors) Fröhlich